

بررسی تحلیل آمار تلفات موتور سیکلت در ایران

جعفر ستایش ولی پور، سرهنگ نیروی انتظامی، کارشناس ارشد مهندسی راه و ترابری
افشین شریعت مهیمنی، استادیار دانشگاه علم و صنعت ایران
پست الکترونیکی: shariat@iust.ac.ir

چکیده

رشد روز افزون استفاده از موتور سیکلت و کاهش قیمت نسبی آن سبب شده تا نقش آن در جابجایی سفرها بویژه درون شهری افزایش یابد و در نتیجه مشکلات ایمنی استفاده از این وسیله خود را بیشتر نشان می دهد. بر مبنای آمار شش ماهه اول سال ۱۳۸۳ و مقایسه آن با آمار سال ۱۳۷۸، تعداد تلفات موتور سیکلت سواران به چهار برابر افزایش یافته و بر مبنای مالکیت یکصد هزار موتور سیکلت آمار برای این دوره ۵ ساله رشدی معادل ۶۰٪ را نشان می دهد. در این مقاله ضمن جمع آوری آمار و اطلاعات موجود به بررسی تحلیلی مشخصات تصادفات موتور سیکلت سواران در کشور پرداخته شده و بر مبنای نوع آسیب، علت و موقعیت فوت، گروه سنی و سطح تحصیلات این تحلیل ها ارائه شده است و بر مبنای نتایج این تحلیل ها و تجارب سایر کشورها راهکارهایی برای کشورمان ارائه گردیده است.

کلید واژه ها: موتور سیکلت، تصادفات، ایمنی، آمار

۱- مقدمه

تقریباً از حدود ده میلیون وسایل حمل و نقل متردد در سطح معابر کشور نیمی از آنها مربوط به آمار موتورسیکلت‌های در حال استفاده در مملکت می باشد که درصد ناچیزی از سفرهای انجام شده را شامل می گردند (براساس مطالعه سال ۱۳۸۱ شرکت مطالعات جامع حمل و نقل ترافیک تهران ۸٪ سفرهای تهران بزرگ با موتورسیکلت انجام شده است) با کمی اغماض و لحاظ نسبت فوق برای کل کشور ملاحظه می کنیم این نسبت سفر انجام شده در مقایسه با تلفات تصادفات موتورسیکلت بسیار پرهزینه و خسارت آور می باشد. لکن با روند رو به رشد استفاده از موتورسیکلت روبرو هستیم بطوریکه در طول پنج سال گذشته تعداد موتورسیکلتها ۲/۵ برابر شده که از دلایل آن می توان افزایش هزینه های سفر بویژه درون شهری را نام برد. علاوه بر آن قیمت خرید پائین نسبت به اتومبیل و احساس مالکیت وسیله شخصی و همچنین میزان مانورپذیری بالا بویژه در ترافیکهای سنگین شهری [۳] زمینه ساز افزایش تعداد موتورسیکلت سواران شده است. با توجه به سرعت نسبی بالا در مقایسه با اتومبیل در معابر شهری و امکان ورود به منطقه طرح ترافیک شهری، هنوز میزان مطلوبیت این وسیله در بین اقشار مختلف بخصوص با سطح در آمد متوسط به پایین بالاست.

۲- کلیات

بعد از اتمام جنگ تحمیلی با افزایش درآمدهای ارزی کشور که همزمان با رشد قابل توجه جمعیت جوان گردیده بود. ضمن بالا رفتن سطح توقعات مردم، جامعه با افزایش بیکاری مواجه گردید که بدین جهت مسئولین شروع به بازسازی